

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการทวงถามหนี้
ตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558*

LEGAL MEASURES REGARDING DEBT COLLECTION ACCORDING
TO THE DEBT COLLECTION ACT BE. 2558

สังเวียน เทพผา

Sungwian Theppha

มหาวิทยาลัยปทุมธานี, ประเทศไทย

Pathumthani University, Thailand

E-mail: sungwain.t@ptu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแนวคิด หลักการ และทฤษฎีทางกฎหมายเกี่ยวกับการทวงถามหนี้ 2) ศึกษามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการทวงถามหนี้ 3) วิเคราะห์มาตรการตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558 และ 4) เสนอแนวทางพัฒนามาตรการทางกฎหมายให้เหมาะสมกับบริบทประเทศไทย การวิจัยเป็นเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีวิจัยเอกสารจากพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558 กฎหมายหนี้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ คำพิพากษาศาลฎีกา ตำราบทความวิชาการ และเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า การทวงถามหนี้เป็นความสัมพันธ์ทางกฎหมายแพ่งระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้ ตามหลักกฎหมายว่าด้วยหนี้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยเจ้าหนี้มีสิทธิเรียกร้องให้ลูกหนี้ชำระหนี้ตามสัญญา แต่การใช้สิทธิดังกล่าวต้องอยู่ภายใต้กรอบของกฎหมายและต้องไม่ละเมิดสิทธิของลูกหนี้ พระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558 ได้กำหนดมาตรการสำคัญ ได้แก่ การควบคุมผู้ประกอบการธุรกิจทวงถามหนี้ การกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับวิธีการและช่วงเวลาในการติดต่อทวงถามหนี้ และการกำหนดข้อห้ามเกี่ยวกับการคุกคาม ข่มขู่ หรือหลอกลวงลูกหนี้ เพื่อคุ้มครองสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของลูกหนี้ จากการศึกษาพบว่า การบังคับใช้กฎหมายยังมีข้อจำกัด เช่น การรับรู้สิทธิของลูกหนี้ที่ยังไม่ทั่วถึง การกำกับดูแลผู้ประกอบการธุรกิจทวงถามหนี้ที่ยังไม่เข้มงวด และการทวงถามหนี้

*Received: 28 February 2026; Revised: 12 April 2026; Accepted: 19 April 2026.

ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น ควรพัฒนาหลักการบังคับใช้กฎหมาย ส่งเสริมความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน และกำกับดูแลผู้ประกอบการธุรกิจทวงถามหนี้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อสร้างความสมดุลระหว่างสิทธิของเจ้าหนี้และการคุ้มครองลูกหนี้ในสังคมไทย

คำสำคัญ: การทวงถามหนี้, มาตรการทางกฎหมาย, การทวงหนี้ออนไลน์

Abstract

This research article aims to: 1. examine legal concepts, principles, and theories related to debt collection; 2. study legal measures governing debt collection; 3. analyze the measures under the Debt Collection Act B.E. 2558 (2015); and 4. propose guidelines for improving legal measures to suit the Thai context. This study adopts a qualitative research approach, employing documentary research methods. The sources include the Debt Collection Act B.E. 2558 (2015), provisions on obligations under the Civil and Commercial Code, Supreme Court judgments, textbooks, academic articles, and related documents from both domestic and international sources. Data were analyzed using descriptive analysis.

The findings indicate that debt collection constitutes a civil legal relationship between creditors and debtors under the law of obligations as stipulated in the Civil and Commercial Code. Creditors have the right to demand repayment from debtors in accordance with contractual agreements; however, the exercise of such rights must be within the framework of the law and must not infringe upon the rights of debtors. The Debt Collection Act B.E. 2558 (2015) establishes key measures, including the regulation of debt collection businesses, the specification of rules regarding methods and timing of debt collection contact, and the prohibition of harassment, intimidation, or deception of debtors, in order to protect the rights and human dignity of debtors. The study further reveals certain limitations in law enforcement, such as insufficient awareness of debtor rights, inadequate regulatory oversight of debt collection businesses, and the increasing use of electronic media for debt collection. Therefore, it is recommended that

enforcement mechanisms be strengthened, public legal awareness be enhanced, and regulatory supervision of debt collection businesses be made more effective, in order to achieve a balance between creditors' rights and debtor protection within Thai society.

Keywords: Debt collection, legal measures, Online debt collection

บทนำ

“ผู้ทวงถามหนี้” หมายความว่า เจ้าหนี้ซึ่งเป็นผู้ให้สินเชื่อ ผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้จัดให้มีการเล่นการพนันเป็นปกติธุระตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน และเจ้าหนี้อื่นซึ่งมีสิทธิรับชำระหนี้อันเกิดจากการกระทำที่เป็นทางการค้าปกติ หรือเป็นปกติธุระของเจ้าหนี้ ทั้งนี้ ไม่ว่าหนี้ดังกล่าวจะชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ก็ตาม และให้หมายความรวมถึงผู้รับมอบอำนาจจากเจ้าหนี้ดังกล่าว ผู้รับมอบอำนาจช่วงในการทวงถามหนี้ ผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ และผู้รับมอบอำนาจจากผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ด้วย

“ลูกหนี้” หมายความว่า ลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา และให้หมายความรวมถึงผู้ค้ำประกันซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาด้วย (ราชกิจจานุเบกษา, 2558)

สำหรับรูปแบบและวิธีการทวงหนี้ของเจ้าหนี้นั้น ในปัจจุบันจะพบว่า เจ้าหนี้มีวิธีการทวงหนี้ที่หลากหลายรูปแบบมาก ไม่ว่าจะเป็นการโทรศัพท์ข่มขู่ ใช้วาจาหยาบคาย ด่าทอ กดดันให้ลูกหนี้เกิดความหวาดกลัว การทำร้ายร่างกาย การทวงถามหนี้ไปยังบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้ เช่น พ่อ แม่ ญาติ พี่น้อง เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา หรือ การทวงหนี้โดยฝากข้อความไว้กับบุคคลผู้รับโทรศัพท์ในที่ทำงาน การส่งโทรสารไปที่ทำงานเพื่อประจานลูกหนี้โดยตั้งใจให้คนรับเห็น หรือการทวงหนี้ในเวลาที่ไม่เหมาะสม ทวงหนี้วันละหลาย ๆ ครั้ง ซึ่งอาจเป็นการข่มขู่ คุกคามลูกหนี้ หรือส่งจดหมายไปที่บ้านจากบริษัทรับทวงหนี้หรือตัวแทน และการขู่จะอายัดเงินเดือน หรือจะถูกดำเนินคดีอย่างร้ายแรง (อริยพร โพธิ์ใส, 2565)

นอกจากนี้ เจ้าหนี้บางรายยังมีพฤติกรรมทวงหนี้โดยแสดงอำนาจหรืออิทธิพล ด้วยการข่มขู่หวังผลให้ลูกหนี้รายอื่นหวาดกลัว มีการใช้กำลังทำร้ายลูกหนี้หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง การบังคับชำระหนี้ที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี การแอบอ้างเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่งกายเลียนแบบเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือการใช้ จ้าง วาน เจ้าหน้าที่รัฐให้ช่วยติดตามทวงหนี้ หลอกลวงลูกหนี้โดยอ้างข้อความอันเป็นเท็จ ตลอดจนการปลอมแปลงเอกสาร จัดทำเอกสารเท็จ หรือแม้กระทั่งการทำเอกสารเลียนแบบ

หมายศาล หรือใช้สัญญาอุปถัมภ์ในการติดตามทวงหนี้ เพื่อให้ลูกหนี้หลงเชื่อและหวาดกลัว หรือกรณีเจ้าหนี้หลอกลวงให้ลูกหนี้ทำสัญญาล่วงหน้าที่ย้อนหลัง ซึ่งรูปแบบต่าง ๆ ดังกล่าวนี้นี้ เป็นวิธีการทวงหนี้ที่ไม่เหมาะสม สร้างความเดือดร้อน รำคาญแก่ลูกหนี้ และบางครั้งอาจเกิดความไม่ปลอดภัยแก่ลูกหนี้และบุคคลในครอบครัวได้ ซึ่งลูกหนี้หลายคนเมื่อถูกกดดัน หรือทวงหนี้ด้วยวิธีเหล่านี้ ก็จะเกิดความเครียด ความกังวล เกรงว่าตนเองหรือบุคคลในครอบครัวจะถูกทำร้ายหรือไม่ปลอดภัย จนไม่สามารถทำงานได้ตามปกติ และบางคนถึงกับคิดสั้นฆ่าตัวตายเพื่อหนีปัญหานี้สิน แม้ในทางกฎหมายนั้น เมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ เจ้าหนี้อย่อมมีสิทธิฟ้องร้อง ทางศาลเพื่อเรียกร้องให้ลูกหนี้ชำระหนี้พร้อมดอกเบี้ยได้ แต่การฟ้องร้องดำเนินคดี อาจมีความล่าช้า เสียเวลา และมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีสูง หรือเจ้าหนี้บางราย (ศิริรัตน์ โจนีวรพ, 2558)

แม้ในทางกฎหมายนั้น เมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ เจ้าหนี้อย่อมมีสิทธิฟ้องร้องคดีต่อศาลเพื่อเรียกร้องให้ลูกหนี้ชำระหนี้พร้อมดอกเบี้ยได้ แต่การฟ้องร้องดำเนินคดีอาจมีความล่าช้า เสียเวลา และมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีสูง หรือเจ้าหนี้บางรายอาจมีการเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด ทำให้การเรียกดอกเบี้ยนั้นไม่ชอบ ด้วยกฎหมายหรือตกเป็นโมฆะ หากมีการฟ้องคดีไปก็ไม่สามารถเรียกให้ลูกหนี้ชำระดอกเบี้ยได้ จึงทำให้เจ้าหนี้หันไปใช้วิธีการทวงหนี้ในรูปแบบที่ไม่เหมาะสม ขัดต่อความสงบเรียบร้อย โดยวิธีการจ้างนักทวงหนี้ทั้งแบบรายบุคคลหรือสำนักงานกฎหมาย เพื่อติดตามทวงหนี้แทน ซึ่งการทวงหนี้ในลักษณะเช่นนี้ จะมีค่าจ้างมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับจำนวนหนี้ที่ทวงได้ ดังนั้น จึงเป็นต้นเหตุให้นักทวงหนี้ทั้งหลายต้องใช้ทุกวิถีทางในการทวงหนี้สารพัดรูปแบบ ทั้งวิธีที่ถูกต้องตามกฎหมาย และวิธีที่ไม่ถูกต้องเพื่อบีบบังคับ ลูกหนี้ให้ชำระหนี้แก่ตน จนกลายเป็นการสร้าง ความเดือดร้อน รำคาญหรือไม่เป็นธรรม แก่ลูกหนี้ได้ (อริยพร โพธิ์ใส, 2565)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่า แม้ประเทศไทยได้ตราพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558 เพื่อกำหนดกรอบและมาตรการควบคุมพฤติกรรมของผู้ทวงถามหนี้ อันมุ่งคุ้มครองสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของลูกหนี้ แต่ในทางปฏิบัติยังปรากฏข้อเท็จจริงว่าการทวงถามหนี้โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในรูปแบบการคุกคามผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ การเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ในสื่อสังคมออนไลน์ การใช้ถ้อยคำข่มขู่เกินสมควร หรือการดำเนินการในลักษณะที่แฝงเร้นเพื่อหลีกเลี่ยงข้อจำกัดของกฎหมาย

นอกจากนี้ ยังพบประเด็นปัญหาเชิงโครงสร้าง ได้แก่ ความไม่ชัดเจนของบทบัญญัติบางประการ การบังคับใช้กฎหมายที่ยังขาดประสิทธิภาพ การรับรู้สิทธิของลูกหนี้ที่ยังไม่ทั่วถึง ตลอดจน

บทลงโทษที่อาจไม่เพียงพอในการยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของผู้ทวงถามหนี้ อีกทั้งในบริบทเศรษฐกิจปัจจุบันที่ประชาชนมีภาระหนี้สินเพิ่มสูงขึ้น การทวงถามหนี้จึงมีได้เป็นเพียงประเด็นข้อพิพาททางแพ่งระหว่างเจ้าหนี้กับลูกหนี้เท่านั้น หากแต่เป็นปัญหาสังคมที่กระทบต่อศักดิ์ศรี สิทธิในความเป็นส่วนตัว และความมั่นคงทางจิตใจของประชาชนในวงกว้าง

ดังนั้น จึงเกิดคำถามสำคัญว่า มาตรการทางกฎหมายที่บัญญัติไว้ตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558 มีความเพียงพอและเหมาะสมต่อการคุ้มครองลูกหนี้และกำกับดูแลผู้ทวงถามหนี้หรือไม่ เพียงใด อีกทั้งแนวคิดและหลักการทางกฎหมายที่เป็นฐานรองรับมาตรการดังกล่าวสอดคล้องกับสภาพปัญหาและบริบททางสังคมปัจจุบันหรือไม่ และควรมีการปรับปรุงแก้ไขในประเด็นใดบ้าง ด้วยเหตุนี้ การศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาแนวคิด หลักการ และทฤษฎีทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการทวงถามหนี้ วิเคราะห์บทบัญญัติและการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558 อย่างเป็นระบบ ตลอดจนเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไขที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย เพื่อให้การทวงถามหนี้เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย เป็นธรรม และเคารพสิทธิของคู่กรณีทั้งสองฝ่าย อันจะนำไปสู่การสร้างสมดุลระหว่างสิทธิของเจ้าหนี้กับการคุ้มครองลูกหนี้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาแนวคิด หลักการ และทฤษฎีทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการทวงถามหนี้
- 2) เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการทวงถามหนี้
- 3) เพื่อวิเคราะห์มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการทวงถามหนี้ ตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558
- 4) เพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขที่เหมาะสมกับประเทศไทยในการแก้ไขมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการทวงถามหนี้ ตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการศึกษาวิจัยจากเอกสาร (Documentary Research) ด้วยการค้นคว้าพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558 รวมไปถึง

ข้อมูลจากเอกสาร โดยศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแนวคิด ทฤษฎี ข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ บทความในวารสาร ตำราต่าง ๆ ทั้งของต่างประเทศ และของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการทวงถามหนี้

ผลการวิจัย

จากการศึกษามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการทวงถามหนี้ สามารถจำแนกผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการทวงถามหนี้ จากการศึกษาพบว่า การทวงถามหนี้เป็นกระบวนการที่เจ้าหนี้หรือผู้ได้รับมอบหมายดำเนินการ เพื่อติดตามให้ลูกหนี้ชำระหนี้ตามสัญญา ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ทางกฎหมายแพ่งระหว่างเอกชนตามหลักกฎหมายว่าด้วยหนี้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยหนี้ถือเป็นนิติสัมพันธ์ที่ก่อให้เกิดหน้าที่ของลูกหนี้ในการชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ และเจ้าหนี้มีสิทธิเรียกร้องให้ลูกหนี้ปฏิบัติตามหน้าที่ดังกล่าว กฎหมายแพ่งจึงเป็นกฎหมายที่รับรองและคุ้มครองสิทธิของบุคคล พร้อมทั้งกำหนดหน้าที่ของบุคคลในความสัมพันธ์ทางกฎหมายดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ในกระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง ประชาชนมักประสบอุปสรรคในการเข้าถึงความเป็นธรรม เมื่อเปรียบเทียบกับคดีอาญาซึ่งเป็นเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับเอกชน และรัฐให้ความสำคัญโดยกำหนดหลักประกันสิทธิขั้นพื้นฐานแก่ผู้ต้องหาหรือจำเลย เช่น การจัดหาทนายความให้เพื่อคุ้มครองสิทธิในกระบวนการพิจารณาคดี (คณิต ณ นคร, 2552) ในขณะที่คดีแพ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างเอกชน แม้ว่าผลของคดีจะเป็นเพียงการชำระหนี้เป็นเงิน การส่งมอบทรัพย์สิน หรือการกระทำหรืองดเว้นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งไม่ได้กระทบต่อชีวิต ร่างกาย หรือเสรีภาพของบุคคลโดยตรงเหมือนคดีอาญา แต่ข้อพิพาททางแพ่งอาจส่งผลกระทบต่อสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลอย่างมีนัยสำคัญ สมยศ เชื้อไทย), 2560)

ในสังคมประชาธิปไตย หลักความเสมอภาคในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการได้มาซึ่งความยุติธรรม โดยประชาชนทุกคนควรสามารถเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายได้อย่างเท่าเทียมกัน แต่ในทางปฏิบัติพบว่า ประชาชนจำนวนไม่น้อยที่ไม่รู้กฎหมาย หรือมีความรู้ทางกฎหมายไม่เพียงพอ รวมทั้งขาดแคลนทรัพยากรทางเศรษฐกิจ จึงอาจตกอยู่ในสถานะเสียเปรียบต่อบุคคลหรือองค์กรที่มีอำนาจต่อรองสูงกว่า ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และความรู้ทางกฎหมาย (ธานินทร์ กรวิเชียร, 2506)

นอกจากนี้ การดำเนินคดีแพ่งก็มีค่าใช้จ่าย เช่น ค่าธรรมเนียมศาล ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี และค่าทนายความ ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการตัดสินใจใช้สิทธิทางศาลของประชาชน ดังนั้น การเข้าถึงคำปรึกษาทางกฎหมายจากทนายความ จึงมีความสำคัญทั้งในช่วงก่อนการฟ้องคดีและหลังจากเข้าสู่กระบวนการพิจารณาคดี เพื่อช่วยให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิทางกฎหมายได้อย่างถูกต้องและได้รับความเป็นธรรม (คณิต ณ นคร, 2552)

ในทางปฏิบัติ ก่อนการตราพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558 การทวงถามหนี้ในประเทศไทยยังขาดกฎหมายเฉพาะในการกำกับดูแล ส่งผลให้เกิดการทวงถามหนี้ที่ไม่เหมาะสมต่อสิทธิของลูกหนี้ เช่น การข่มขู่ คุกคาม การเปิดเผยข้อมูลหนี้ต่อบุคคลภายนอก หรือการใช้ถ้อยคำที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงของลูกหนี้ ดังนั้น การกระทำความผิดดังกล่าวอาจเข้าข่ายเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลและเป็นการกระทำละเมิดตามกฎหมายแพ่ง (จิตติ ดิงศรัทย์, 2555) การกำหนดมาตรการทางกฎหมายเพื่อควบคุมการทวงถามหนี้และคุ้มครองสิทธิของลูกหนี้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อสร้างความสมดุลระหว่างสิทธิของเจ้าหนี้ในการเรียกร้องชำระหนี้ และสิทธิของลูกหนี้ในการได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมภายใต้กระบวนการยุติธรรม

2. ผลการศึกษาแนวคิด หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการทวงถามหนี้ หลักการทวงถามหนี้ เจ้าหนี้มีสิทธิทวงหนี้ทั้งนี้ในระบบและนอกระบบ แต่จะสามารถทวงหนี้ได้วันละ 1 ครั้งเท่านั้น ในช่วงเวลา วันจันทร์-วันศุกร์ เวลา 08.00-20.00 น. และวันเสาร์-อาทิตย์ 08.00-18.00 น. หากทวงเกินวันละ 1 ครั้ง มีโทษปรับสูงสุด 1 แสนบาท การทวงหนี้ผ่านโซเชียลมีเดีย เช่น ไลน์ เฟซบุ๊ก หรือโปรแกรมแชตต่าง ๆ ถ้าลูกหนี้เปิดอ่านข้อความจึงถือเป็นการทวงหนี้ แต่ถ้าลูกหนี้ไม่เปิดอ่านก็ไม่ถือเป็นการทวงหนี้ ส่วนการทวงหนี้ผ่านโทรศัพท์ ถ้าหากเจ้าหนี้โทรไปแล้วลูกหนี้รับสาย มีการพูดคุยทวงถามหนี้กันอย่างชัดเจน จึงจะถือเป็นการทวงหนี้ แต่ถ้าหากลูกหนี้ไม่รับสาย หรือรับแต่วางสายก่อนทวงถาม ก็ไม่ถือเป็นการทวงหนี้

3. ผลการวิเคราะห์มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการทวงถามหนี้ตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ.2558 จากการศึกษาพบว่า ประเทศไทยได้ตราพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558 เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการควบคุมการทวงถามหนี้ไว้เป็นการเฉพาะ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองสิทธิของลูกหนี้ และกำหนดมาตรฐานในการประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ให้เป็นธรรม รวมทั้งป้องกันการกระทำที่ไม่เหมาะสมหรือการคุกคามลูกหนี้ซึ่งเคยเกิดขึ้นในทางปฏิบัติ (ราชกิจจานุเบกษา, 2558) ทั้งนี้ มาตรการทางกฎหมายดังกล่าวมีลักษณะสอดคล้องกับแนวทางการกำกับดูแลการทวงถาม

หนี้ของต่างประเทศ เช่น Fair Debt Collection Practices Act (FDCPA) ของสหรัฐอเมริกา ซึ่งกำหนดข้อห้ามในการคุกคามลูกหนี้ การติดต่อในเวลาที่ไม่เหมาะสม และการเปิดเผยข้อมูลหนี้ต่อบุคคลอื่น (Federal Trade Commission, 2563)

จากการวิเคราะห์บทบัญญัติของพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558 สามารถสรุปมาตรการสำคัญได้ ดังนี้

3.1 การควบคุมผู้ประกอบการธุรกิจทวงถามหนี้ พระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558 กำหนดให้ผู้ประกอบการธุรกิจทวงถามหนี้ ต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ โดยผู้ประกอบการธุรกิจทวงถามหนี้ ต้องจดทะเบียนต่อหน่วยงานที่มีอำนาจตามมาตรา 5 เช่น กรมการปกครอง หรือในกรณีที่เป็นทนายความหรือสำนักงานทนายความให้จดทะเบียนต่อสภาทนายความ ทั้งนี้ เพื่อให้รัฐสามารถควบคุมและกำกับดูแลการประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ กฎหมายยังได้กำหนดข้อห้ามเกี่ยวกับบุคคลที่ไม่สามารถประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ได้ โดยมาตรา 14 บัญญัติห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ หรือทวงถามหนี้ซึ่งมีชื่อของตน เว้นแต่เป็นหนี้ของบุคคลในครอบครัว เช่น สามี ภรรยา บุพการี หรือผู้สืบสันดาน ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบและลดความเสี่ยงต่อการแสวงหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่

3.2 มาตรการคุ้มครองสิทธิของลูกหนี้และวิธีการทวงถามหนี้ พระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558 ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับวิธีการทวงถามหนี้ไว้ในมาตรา 8 และมาตรา 9 เพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิของลูกหนี้และกำหนดแนวทางการทวงถามหนี้ที่เหมาะสม

ประการแรก กฎหมายกำหนดข้อจำกัดในการติดต่อบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ลูกหนี้ โดยห้ามผู้ทวงถามหนี้ติดต่อบุคคลอื่นเพื่อเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นหนี้ของลูกหนี้ เว้นแต่เป็นการสอบถามหรือยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อของลูกหนี้ หรือเป็นบุคคลที่ลูกหนี้ได้ระบุไว้เพื่อการทวงถามหนี้ ทั้งนี้ เพื่อคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลและป้องกันการทำให้ลูกหนี้เสียชื่อเสียง (ราชกิจจานุเบกษา, 2558)

ประการที่สอง กฎหมายได้กำหนดช่วงเวลาและสถานที่ในการติดต่อ อย่างชัดเจน โดยกำหนดให้ผู้ทวงถามหนี้สามารถติดต่อกับลูกหนี้ได้ในวันจันทร์ถึงวันศุกร์ ระหว่างเวลา 08.00–20.00 น. และในวันหยุดราชการระหว่างเวลา 08.00–18.00 น. และต้องติดต่อตามสถานที่ที่ลูกหนี้ได้แจ้งไว้ เพื่อป้องกันการรบกวนหรือคุกคามลูกหนี้เกินสมควร

นอกจากนี้ หากผู้ทวงถามหนี้เป็นผู้รับมอบอำนาจจากเจ้าหนี้ในการทวงถามหรือรับชำระหนี้ ผู้ทวงถามหนี้ต้องแจ้งชื่อ สังกัด หรือหน่วยงานที่ตนสังกัด รวมทั้งแสดงหลักฐานการมอบอำนาจให้แก่

ลูกหนี้ทราบ ทั้งนี้ หากลูกหนี้ได้ชำระหนี้โดยสุจริตต่อผู้ทวงถามหนี้ ให้ถือว่าเป็นการชำระหนี้ที่ชอบด้วยกฎหมายตาม มาตรา 10

3.3 ข้อห้ามในการทวงถามหนี้ พระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558 ได้กำหนดข้อห้ามเกี่ยวกับพฤติกรรมทวงถามหนี้ที่ไม่เป็นธรรมไว้ในมาตรา 11 มาตรา 12 และมาตรา 13 เพื่อคุ้มครองลูกหนี้จากการถูกคุกคามหรือถูกหลอกลวงในการทวงถามหนี้

ประการแรก ห้ามผู้ทวงถามหนี้ใช้ความรุนแรง ช่มชู้ ดูหมิ่น หรือกระทำการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อร่างกาย ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ รวมทั้งห้ามเปิดเผยข้อมูลความเป็นหนี้แก่บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้อง (มาตรา 11)

ประการที่สอง ห้ามผู้ทวงถามหนี้แสดงข้อความ เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ที่ทำให้เข้าใจว่าการทวงถามหนี้เป็นคำสั่งของศาล หน่วยงานของรัฐ หรือสำนักงานทนายความ รวมทั้งห้ามแสดงข้อความที่ทำให้ลูกหนี้เข้าใจว่าจะถูกดำเนินคดี ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน หรืออายัดเงินเดือนโดยไม่มีอำนาจตามกฎหมาย (มาตรา 12)

ประการที่สาม กฎหมายยังห้ามการกระทำที่ไม่เป็นธรรม เช่น การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด หรือการจูงใจให้ลูกหนี้ออกเช็คทั้งที่รู้ว่าลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ (มาตรา 13)

ดังนั้น พระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558 จึงถือเป็นกลไกทางกฎหมายที่สำคัญในการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ในประเทศไทย โดยมีบทบาทในการสร้างสมดุลระหว่างสิทธิของเจ้าหนี้ในการติดตามทวงถามหนี้ และสิทธิของลูกหนี้ในการได้รับความคุ้มครองจากการทวงถามหนี้ที่ไม่เป็นธรรม

4. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการทวงถามหนี้ของประเทศไทย

จากการศึกษาวิเคราะห์พระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558 และแนวคิดเกี่ยวกับสิทธิในกระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง พบว่า แม้ว่ากฎหมายดังกล่าวจะมีบทบัญญัติเพื่อควบคุมการทวงถามหนี้และคุ้มครองสิทธิของลูกหนี้แล้วก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติยังมีประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาและปรับปรุงเพื่อให้มาตรการทางกฎหมายมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและสามารถคุ้มครองสิทธิของประชาชนได้อย่างแท้จริง

ประการแรก รัฐควรเพิ่มบทบาทในการให้คำปรึกษาทางกฎหมายแก่ลูกหนี้ที่ถูกทวงถามหนี้โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากในทางปฏิบัติ ลูกหนี้จำนวนมากยังไม่ทราบสิทธิของตนตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558 และมีขาดแคลนทุนทรัพย์ในการจ้างทนายความเพื่อปกป้องสิทธิของตน การสนับสนุนบริการให้คำปรึกษาทางกฎหมายหรือการช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน โดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อย จึงเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมความเสมอภาคในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ซึ่งสอดคล้องกับหลัก Access to Justice ที่ได้รับการยอมรับในระบบกฎหมายสากล (Cappelletti, M., & Garth, B., 1978)

ประการที่สอง ควรมีการพัฒนากลไกการกำกับดูแลผู้ประกอบการธุรกิจทวงถามหนี้ให้มีความเข้มงวดและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการตรวจสอบพฤติกรรมกรรมการทวงถามหนี้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น โทรศัพท์หรือสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปัจจุบัน นอกจากนี้หน่วยงานของรัฐควรมีระบบติดตามตรวจสอบผู้ประกอบการธุรกิจทวงถามหนี้ที่จดทะเบียนไว้อย่างสม่ำเสมอ ไม่ใช่เพียงการรอรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนเท่านั้น เพื่อให้บทบัญญัติตามมาตรา 5 และมาตรา 11 ของพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558 มีสภาพบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

ประการที่สาม รัฐควรส่งเสริมความรู้ด้านสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายแพ่งแก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนเข้าใจสิทธิของตนในการถูกทวงถามหนี้ และสามารถปกป้องสิทธิของตนได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ ความไม่รู้กฎหมายเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ลูกหนี้จำนวนมาก ตกอยู่ในสถานะเสียเปรียบหรือถูกเอารัดเอาเปรียบจากผู้ทวงถามหนี้ การเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมาย จึงเป็นแนวทางสำคัญในการลดช่องว่างของความเหลื่อมล้ำในสังคม และสร้างความเสมอภาคตามหลักสิทธิมนุษยชน

ประการที่สี่ ควรส่งเสริมการใช้กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท เกี่ยวกับหนี้ก่อนเข้าสู่กระบวนการพิจารณาคดีในศาล เนื่องจากการไกล่เกลี่ยสามารถช่วยลดภาระของศาล ลดค่าใช้จ่ายของคู่กรณี และเพิ่มโอกาสในการแก้ไขปัญหาหนี้สินอย่างยั่งยืน โดยแนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับแนวทางการบริหารคดีของศาลยุติธรรมไทย ที่สนับสนุนการระงับข้อพิพาททางเลือุก่อนเข้าสู่กระบวนการพิจารณาคดี

ดังนั้น การพัฒนามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการทวงถามหนี้ของประเทศไทย ควรมุ่งเน้นทั้งด้านการกำกับดูแลผู้ประกอบการธุรกิจทวงถามหนี้ การคุ้มครองสิทธิของลูกหนี้ การส่งเสริมความรู้ทาง

กฎหมายแก่ประชาชน และการสนับสนุนกลไกระงับข้อพิพาททางเลือก เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างสิทธิของเจ้าหนี้และการคุ้มครองสิทธิของลูกค้าหนี้ในสังคมอย่างเป็นธรรม

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการทวงถามหนี้ ตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558 สามารถนำผลการศึกษามาอภิปรายได้ ดังต่อไปนี้

ประการแรก การตราพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558 มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการทวงถามหนี้ รวมทั้งเพื่อควบคุมพฤติกรรมของผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้มิให้มีการกระทำที่เป็นการคุกคาม ข่มขู่ หรือสร้างความเดือดร้อนรำคาญแก่ลูกหนี้ อันเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของลูกค้าหนี้ ทั้งนี้ กฎหมายดังกล่าวถือเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความสมดุลระหว่างสิทธิของเจ้าหนี้ในการเรียกร้องชำระหนี้ และสิทธิของลูกค้าหนี้ในการได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม (ราชกิจจานุเบกษา, 2558) ผลการวิจัยสอดคล้องกับหลักกฎหมายแพ่งเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้ ซึ่งกำหนดให้เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกร้องให้ลูกหนี้ชำระหนี้ตามนิติสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นแต่การใช้สิทธิดังกล่าว ต้องอยู่ภายใต้กรอบของกฎหมาย และต้องไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น สมยศ เชื้อไทย, 2560) กล่าวคือ แม้เจ้าหนี้จะมีสิทธิเรียกร้องให้ลูกหนี้ชำระหนี้ แต่การใช้สิทธิของเจ้าหนี้ ต้องเป็นไปโดยสุจริตและไม่เป็นการละเมิดสิทธิของลูกค้าหนี้ หากมีการกระทำที่เป็นการคุกคาม หรือสร้างความเสียหายแก่ลูกหนี้ การกระทำดังกล่าวอาจเข้าข่ายเป็นการกระทำละเมิดตามกฎหมายแพ่งได้ (จิตติ ติงศัททีย, 2555) และสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของประชาชนในระบบกฎหมายสมัยใหม่ ซึ่งให้ความสำคัญกับการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิเสรีภาพของบุคคล โดยรัฐมีหน้าที่ในการกำหนดมาตรการทางกฎหมาย เพื่อป้องกันมิให้มีการใช้อำนาจทางเศรษฐกิจในลักษณะที่เอาเปรียบบุคคลอื่น (บรรเจิด สิงคะเนติ, 2558)

ประการที่สอง จากผลการศึกษาพบว่า แม้พระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558 จะกำหนดมาตรการควบคุมการทวงถามหนี้ไว้อย่างชัดเจนแล้วก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติยังพบว่า การทวงถามหนี้บางกรณียังคงมีลักษณะที่ไม่เหมาะสม เช่น การใช้ถ้อยคำที่เป็นการข่มขู่ การเปิดเผยข้อมูลหนี้ของลูกค้าหนี้แก่บุคคลอื่น หรือการติดต่อกับลูกหนี้ในลักษณะที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ ปัญหาดังกล่าว อาจเกิดจากการที่ลูกหนี้จำนวนหนึ่งยังไม่ทราบถึงสิทธิของตนตามกฎหมาย หรือไม่กล้าดำเนินการร้องเรียนต่อหน่วยงานของรัฐ สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม

(Access to Justice) ซึ่งชี้ให้เห็นว่า แม้กฎหมายจะรับรองสิทธิของประชาชนไว้ แต่หากประชาชนขาดความรู้ทางกฎหมายหรือขาดทรัพยากรในการใช้สิทธิดังกล่าว สิทธินั้นก็อาจไม่สามารถนำมาใช้ได้อย่างแท้จริง (Cappelletti, M., & Garth, B., 1978) ดังนั้น การส่งเสริมความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน รวมทั้งการจัดให้มีระบบช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ผู้มีรายได้น้อย จึงเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประการที่สาม จากการศึกษายังพบว่า รูปแบบการทวงถามหนี้ในปัจจุบันมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปตามพัฒนาการของเทคโนโลยี โดยเฉพาะการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อสังคมออนไลน์ เช่น แอปพลิเคชัน Line, Facebook หรือ Messenger ในการติดต่อสื่อสารกับลูกหนี้ แม้ว่าการใช้ช่องทางดังกล่าว จะช่วยเพิ่มความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร แต่หากไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์หรือแนวทางที่ชัดเจน อาจนำไปสู่การกระทำที่เป็นการคุกคามหรือรบกวนลูกหนี้ได้ สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการกำกับดูแลผู้ประกอบการในระบบเศรษฐกิจสมัยใหม่ของ OECD ซึ่งระบุว่า หน่วยงานของรัฐควรมีบทบาทในการกำหนดมาตรการกำกับดูแล และติดตามพฤติกรรมของผู้ประกอบการอย่างเหมาะสม เพื่อป้องกันการกระทำที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้บริโภค (OECD, 2014) นอกจากนี้ แนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค ยังชี้ให้เห็นว่า การกำหนดมาตรการทางกฎหมายเพื่อควบคุมพฤติกรรมของผู้ประกอบการ ถือเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความเป็นธรรมในระบบเศรษฐกิจและสังคม (Howells, G., & Weatherill, S., 2005)

ดังนั้น การพัฒนามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการทวงถามหนี้ในประเทศไทยในอนาคต ควรมุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย การส่งเสริมความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน และการปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการคุ้มครองสิทธิของลูกหนี้และสิทธิของเจ้าหนี้ อันจะนำไปสู่ระบบการทวงถามหนี้ที่มีความเป็นธรรมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สรุปผลวิจัยและข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลวิจัย

กฎหมายเกี่ยวกับการทวงถามหนี้ ได้แก่ พระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558 เป็นกฎหมายในการควบคุมการทวงถามหนี้ไว้เป็นการเฉพาะ เนื่องจากการทวงถามหนี้ในปัจจุบันมีการกระทำที่ไม่เหมาะสมต่อลูกหนี้ ไม่ว่าจะเป็นการใช้ถ้อยคำที่เป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลอย่างรุนแรง

การคุกคามโดยขู่เชื้อ การใช้กำลังประทุษร้าย หรือการทำให้เสียชื่อเสียง รวมถึงการให้ข้อมูลเท็จ และการสร้างความเดือดร้อนรำคาญให้แก่บุคคลอื่น อีกทั้งพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558 ดังกล่าว ได้กำหนดสถานะของบุคคลที่จะสามารถทวงถามหนี้ได้ ต้องจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ต่อนายทะเบียน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด และผู้ประกอบการธุรกิจทวงถามหนี้เป็นทนายความหรือสำนักงานทนายความ ให้คณะกรรมการสภาพทนายความตามกฎหมายว่าด้วยทนายความทำหน้าที่นายทะเบียนรับจดทะเบียน โดยต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวง ดังนั้น ผู้ติดตามทวงถามหนี้ในปัจจุบัน ต้องจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ต่อนายทะเบียน จึงจะมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย อย่างไรก็ตาม การบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวยังประสบปัญหา ทั้งในด้านการกำหนดผู้มีอำนาจทวงถามหนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการติดต่อทวงถามหนี้ รวมถึงข้อจำกัดในการควบคุมเจ้าหน้าที่นอกระบบ ส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายอย่างสมบูรณ์

2. ข้อเสนอแนะ

ผู้เขียนเห็นสมควรให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558 ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ดังต่อไปนี้

- 1) เห็นควรให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการในการทวงถามหนี้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการดำรงชีพของประชาชน
- 2) เห็นควรให้มีมาตรการคุ้มครองประชาชนในการทวงถามหนี้ของเจ้าหน้าที่นอกระบบ เพื่อไม่ให้เกิดการทวงถามหนี้โดยการกดขี่ข่มเหง การคุกคาม การขู่เชื้อ การใช้กำลังประทุษร้าย และการกระทำความผิดที่ไม่สมควรแก่ลูกหนี้ อันเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของลูกหนี้อย่างร้ายแรงอย่างจริงจัง เพื่อให้การบังคับใช้พระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558 มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- คณิต ณ นคร. (2552). *ปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทางอาญา*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- จิตติ ติงศรัทีย. (2555). *คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะละเมิดและหลักกฎหมายลักษณะละเมิด*. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธานินทร์ กรัยวิเชียร. (2506). “การช่วยเหลือทางกฎหมายในต่างประเทศ (The Legal Aid)”. *ตุลพาท*, 6(2), 63-76.

- บรรเจิด สิงคะเนติ. (2558). *หลักพื้นฐานสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์*. กรุงเทพมหานคร : วิทยุชน.
- พระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558. (2558). *ราชกิจจานุเบกษา* เล่ม 132 ตอนที่ 16 ก วันที่ 6 มีนาคม 2558 หน้า 1-15
- ศิริรัตน์ โรจน์วรพ. (2558). ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการทวงถามหนี้ตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ.2558. ใน *วิทยานิพนธ์หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต*.
- สมยศ เชื้อไทย. (2560). *ความรู้กฎหมายทั่วไป คำอธิบายวิชากฎหมายแพ่ง : หลักทั่วไป*. กรุงเทพมหานคร : วิทยุชน.
- อริยพร โพธิ์ใส. (2565). มาตรการและแนวทางควบคุมการทวงถามหนี้ที่ชอบด้วยกฎหมาย. *จุลนิติ*, 19(3), 99-108.
- Cappelletti, M., & Garth, B. (1978). *Access to justice : The worldwide movement to make rights effective*. Sijthoff & Noordhoff International Publishers.
- Federal Trade Commission. (2563). *2019 Annual Highlights*. Retrieved from <https://shorturl.asia/edzjO>.
- Howells, G., & Weatherill, S. (2005). *Consumer protection law*. Aldershot: Ashgate.
- OECD. (2014). *Principles for the governance of regulators*. Paris : OECD Publishing.